НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „МИХАИЛ ДОНЕВ -1903“
С.ЛИЛЯК,ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ,ул.“Георги Димитров“№50,
chitalishtelilak@abv.bg

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА НЧ“МИХАИЛ ДОНЕВ-1903“ С.ЛИЛЯК ПРЕЗ

2023година

Дами и господа,читалищни членове,

През отчетния период читалищната дейност се организира от Настоятелство в състав Председател: Румяна Иванова, секретар Ирина Цветкова и член Владо Владев.

1.Състояние на читалището:

На територията на с.Лиляк функционира само Народно читалище „Михаил Донев -1903“, няма друг културен институт.

- Читалището има добра материална база за която бяха отпуснати допълнителна- целева субсидия 10 000 лева за ремонт на покрива, поради поражения от бурята на 26.07.2023г.

2.Външната среда осигурява следните възможности: Културно-етническо разнообразие - българи, турци и роми.

- Партньори:

  - Община Търговище, НПО,Читалища в общината, ЦДГ „Приказка“ с.Лиляк, ОУ “Христо Ботев“с. Лиляк, Пенсионерски клуб: „Люляк“ с.Лиляк, Пенсионерски клуб „Здравец“ с.Здравец, РПК с.Лиляк, ЕТ “Албена“-СД1 с. Лиляк,Защитено жилище с. Лиляк и Клуб на хората с увреждания гр. Търговище.

  2.1.Силни страни на вътрешната среда:

  - щатен персонал- 2,5, обезпечаващ читалищната дейност,
  - кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на библиотечната и читалищни дейности, с квалификация и висше образование, магистърска степен,
  - собствена материална база,

- наличие на компютри – четири за потребители, два за служебно ползване и офис техника-ксерокс 3 в 1, ламинатор и сейф за съхранение на документи с лични данни.
- наличие на библиотека в читалището, Интернет,
- доброволци, партньори

2.2.Слаби страни:

а/ Липсва на достатъчен финансов ресурс за :

- поддръжка на сградата, - закупуване на нова компютърна техника.

б/ Местното население е застаряващо, младите основно живеят в друго населено място или държава.

II. Библиотечната дейност беше подчинена на

Целите:1.Подпомагане на културното, образователното и просветно развитие на жителите от населеното място. Предлагане на равен и бърз достъп до най-необходимата на гражданите информация и разширяване на предлаганите услуги.

2. Работа за всестранното библиотечно, библиографско и информационно осигуряване и предоставения публичен достъп до Интернет. Работа в Интернет“, според потребностите на децата. Игри с „Не се сърди човече“ и др. дървени игри.- всеки ден за интернет потребителите /докато се освободи компютър/.

3.Превръщане и утвърждаване на библиотеката в информационно-образователен център за хората в различни възрасти и от различни етноси.

4.Много мероприятия се проведоха по повод на кръгли годишнини на известни личности, като:

- **Образователни** :
  1. **Изложби: „** Нови книги по проект “Българските библиотеки – съвременен център за четене и информираност“- 81 нови книги.
  2.Витрина на книги: “Вълшебният свят на приказката“.02.04.2023г.
  3.„Фолклористът Филип Кутев - български композитор и диригент“- витрина на фотоси и книги. -13.06. 2023г.
  4. „95 години от рождението на Петър Константинов-бълг.общественик, писател, историк и медик“01.08.2023г.
- **Срещи с творци и годишнини : 1.Презентация на книгата** „Когато Черни Лом преля“,2022 от Божидар Николов- 20.03.2023г.; **2.Презентация на книгата** „Свидетели с лица“, 2023 на Ирина Ризова-23.08.2023г.

3.Матине с Маргарита Недева и новата й книга „Кодът на доброто“,- 11.10.2023г., съвместно с Пенсионерския клуб с. Лиляк.

- **Чествания и други мероприятия**

1.Щафетно четене на книгата „Хитър Петър: Приказки, Анекдоти“, съвместно с ОУ“Христо Ботев“с. Лиляк.-06.04.2023г.

2.Онлайн разказ „Щастливецът“, Алеко Константинов създателят на сатиричните разкази „Бай Ганьо“.-13.01- 160г. от рождението му.

3.Онлайн презентация „Животът и делото на Васил Левски“, по случай 150 години от обесването му.-19.02.

4.Онлайн разказ „Животът и творчеството на Невена Стефанова-български преводачка, есеистка и поетеса“-20.02.- 100 години от рождението й.

5.Онлайн поетична страничка „Пътуване с Багряна“- Световен ден н поезията“-21.03.2023г.

Основните Задачи през годината 2023г. бяха:

1.Формиране на библиотеката като място за общуване, контакти, успешни социални практики. Повишаване ролята на библиотеката за социалната и и културна интеграция на различните социални общности, включително такъв в риск, неравностойно положение, етнически групироми.

2.Утвърждаване на библиотеката сред професионалните среди и местната общност като необходима институция за разпространение на знания, създадена и развивана в полза на обществото.Събиране, разкриване и съхраняване на българската книжовност, на световната мисъл и култура.

В работата на библиотеката Действията бяха:

1.Привлечени, са 292 читатели през 2023г.

2.Активно участие в проекти за развитие на отделни библиотечни дейности пред фондове, фондации, програми и др.Участвахме в проект „Българските библиотеки център за четене и информираност“2023г., но проектът е одобрен и ни донесе 81 т. Всичко закупени 97т., дарени 31 или общо новите книги за 2023г. са 128т.

3.Сътрудничество с други библиотеки: РБ “Петър Стъпов“ гр.Търговище и Читалищни библиотеки в Община Търговище и с издателство Авиана Бургас също, с тяхна помощ издадохме Сборникът „Моето читалище: Сборник със стихотворения“,2023г.

4.Обогатяване на библиотечните колекции в съответствие с читателските търсения чрез осигуряване на финансирането за комплектуване на нови

библиотечни документи, за целта правим активно привличане на дарения от подходящи книги и други с цел обогатяване на библиотечните фондове.

5.Абонаментът на библиотеката е за четири периодични издания, два вестника и две списания, същите не се инвентират.

III. Модернизиране и укрепване на читалището, като самоуправляваща се организация и превръщането й в притегателен център за млади и стари, предпоставка за оптимизиране на читалищната дейност.

В изпълнение на по-горната задача подчинихме работата си на 120 годишнината на читалището.

Основите **Цели**:

1.Разширяване на социалния обхват на читалищната дейност, в това число и с роми, хора с физически увреждания и специални видове потребности и разширяване влиянието на читалището върху цялата гама от обществени изяви на територията на селото, като основно мероприятията се изнесоха на мегдана при добро време - пред читалището.

2.Съхраняване и развитие на националните традиции и обичаи. Поддържане и обновяване на Етнографската сбирка, като за същата се събират нови етнографски експонати. Имаме задача да разширим тази си дейност с нови етнографски експоната.

3.С цел популяризиране дейността на читалището през 2023г. се извършваше чрез рекламни дейности и покани на обществено достъпни места и в профила на читалището във Фейсбук.

В изпълнение на Задачите:

1.В работата си извършихме Координация и партньорство във взаимоотношенията и дейностите между читалище, общественост, власт и партньори.

2.С цел повишаване ролята на читалището като местна институция с обществени функции се поддържаше културното равнище на общността с различни изяви – професионални и любителски.

Действия:

1.В търсене на нови партньори и съмишленици настоятелството продължи работата си с : кметство, ОУ "Хр.Ботев", Защитено жилище с.Лиляк, ЦДГ, местен бизнес, РБ "Петър Стъпов" гр. Търговище, РЕКИЦ – читалища, НСО, Пенсионерски клубове с. Здравец и с.Лиляк.
2.Участие в международни конкурси:

Клуб „Млад художник“ участие в конкурси -4:награди: лауреат първа степен-2 бр.,лауреат втора степен-1бр. и едно първо място.
1.Втори Национален конкурс „Весела Коледа 2023г.“в НЧ“ „Михаил Донев-1903“ с. Лиляк. единадесет участници, награди: **Едно първо** място и 5 грамоти.
2.Международен конкурси:„ Briliance of talent", Украйна- 11.04.2023г, лауреат 2 степен - **изобразително изкуство.**
3.Международен конкурс„ **Зіркова весна** "- Украйна, 07.06.2023г. , лауреат 1 степен , **Изобразително изкуство** .
4. Международен конкурс „**Constellation of talents**" -Кишинев, Молдова. Лауреат 1 степен -вокал, Лауреат 1 степен - **изобразително изкуство** 28.11.2023 г.

Клуб „Приятели на книгата участие в:участника 3, награди 2 поощрителни.
1. Онлайн Конкурс „Будители“ на НЧ“Будител-1927“с. Баячево- есе, разказ и стихотворение.- две поощрителни награди за есе и разказ.
2. Международен онлайн конкурс „Лирически кръстопът на музите“ в гр. София, 1 участник, **очакват се резултатите**.
IV. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги, чрез обучение на подрастващото поколение в съответствие на новите обществени реалности и възпитание на децата в духа на демократичните принципи на гражданското общество.

Читалището е храм, запазил цялата красота и достойнство на нашия народ.Място, където ще израстват като личности, като индивиди. Това е единствената културна институция, която работи в полза за жителите на с.Лиляк.

В тази връзка допринесохме за :

1.Развитие на читалището, като местен обществен център с културно-просветна, информационна, социална и гражданска функции.Посветихме цялата си културна дейност на 120 годишнината на читалището.

2.Превръщане на Читалището в съвременен ефективен център, предлагащ удовлетворяване всички потребности и интереси, свързани с духовното и културно израстване на населението, с приобщаването им към световното културно наследство и глобалното информационно общество. Организирахме:

Празник на мартеницата

На 1 март Баба Марта връзва мартенички на всички деца от ОУ“Христо Ботев“ и ЦДГ „Приказка“ с. Лиляк, на членовете на Пенсионерския клуб и всички хора по центъра на площада и в магазините- 01.03. 2023г.

2.Празник на градината“Моята градина-дар за моя дом“-01.08.2023г.

3. 120 години от създаването на читалището- Тържествен концерт „Моето читалище“ на Ансамбъл Мизия гр. Търговище -20.09.2023г.
Още организирахме културни мероприятия,като:

- **Младежки:**
  1.Изложба на рисунки „Японски комикси“ на Кристина Кънчева-28.04.2023г.
  2.Лазаруване из селото с група лазарки-08.04.2023г.
  3.Работилница за боядисване на яйца, последен четвъртък преди Великден.;
  4.Поздравителен концерт „На жената с любов“- участваха млади самодейци от Лиляк и Търговище: Кристина Кънчева и др.08.03.2023г.
  5.Поетична вечер Горчиво вино“, по любовната лирика на Евтим Евтимов.-28.10.2023г.
- **Социални:**
  1.Подготвяне списък на пенсионерите и раздаване на картите за автотранспорт по линия Лиляк-Търговище.
  2.Посещение по домовете, по желание книгоразнос на възрастни или болни хора;
  3.Възстановяване на обичая „Бабуване“-първа част „Къпане на бебе“, Бабинден-20.01.2023г.
  4.Зарязване на лози в частен дом 14.02.2023г.
  5.Доброволческа инициатива за облагородяване на екстериора на читалището-тревната площ
  -засяване на райграс и засаждане на рози-08.06.2023г.

  6.Доброволческа инициатива “Да изчистим България заедно“-18.09.2023г.
  7.Кулинарна изложба със състезателен характер „Ястия с риба“-06.12.2023г.
  8.Коледно парти в читалището-20.12.2023г.
- **ОБРАЗОВАТЕЛНИ**:

1. 1.Тематична вечер „Познатият и непознатият Висоцки“-25.01.2023г
   2.Беседа за японското изкуство, японски комикси-28.04.2023г.
   3.Литературна вечер “Поетесата, която всички обичаха“ –за Дора Габе, на 16.08.2023г.

. 4.Онлайн разказ „Христо Груев Данов- бълг.възрожденски писател, книжовник и родоначалник на книгоиздаването в България“.-27.08.2023г.

5.Беседа“Ценностната система на християнското семейство“- изнесена от отец Анатоли съвместно с църквата.-21.11.2023г.

6.Съхраняване на обичаите и традициите на българина, които са символ на вековна мъдрост, за целта се поддържа моста между миналото, настоящето и бъдещето, като традицията Лазаруване, Бабинден- Ритуал за къпане на бебе, Зарязване лози на 14.02.2023г. и други.

7. Разширяване на художествено - творческото направление, чрез: литература, изобразително изкуство и участие на любителски колективи ЖФГ и ДФГ „Лиляче“ в различни общински и национални фестивали, конкурси и прегледи като: фолклорни фестивали, пленери. Участвахме с нашите индивидуални изпълнители на модерни песни в Национални, регионални и Международни конкурси.Резултатите са:

- **Международни фестивали**-10 фестивала, 10 броя участици,; Награди 15 бр.: Гранд При – 3бр., ., Лауреат I-ва степен-3бр; Първо място и златен медал-2бр.;Лауреат II-ра степен – 2 бр., Лауреат III-та степен – 3бр.; Трето място и бронзов медал.-2 бр. Вж. Приложение №1.
- **А/Национални** –общо 5 бр., 17 участника:5 награди: поощрителна, специална награда,първо място-2 бр. и 1 второ място.
- **1.**„Куклата на баба“ , 2023г.НЧ“Развитие -1926“ с. Стража, 1 участие- поощрителна награда. 09.02.2023г.
- **2.Национален конкурс** за най- оригинална мартеница“Пижо и Пенда“ на НЧ „Пробуда-1928“ с. Кралево: 4 участници -4 грамоти за отлично представяне, 12.02.2023г.

  3.Национален конкурс за написване на стихотворение „Моето читалище“-28.06.2023г., организатор НЧ“Михаил Донев-1903“ с. Лиляк- 104 участници; участници наши 5 грамоти. -08.08.2023г.

  4. XIII Национален конкурс за млади изпълнители на популярна песен,, **Съзвездие - 2023"** ,гр. Шумен,12.11.2023г. Специална награда.

5. Национален онлайн конкурс за вокално и танцово изкуство „Звезден сблъсък“, В. Търново- 1 участие с Първо място- 29.12.2023г.

6.Втори Национален Онлайн конкурс за рисунка „Весела Коледа – една първа награда и една втора награда, организатор НЧ“Михаил Донев-1903“ с. Лиляк- 104 участници; -07.12 - 22.12.2023г.

- **Б/Участия в изяви на читалищно ниво**:общо участници 4, 3 награди: Лауреат II-ра степен и 2 поощрителни награди.

  1.Вокална изпълнителка Кристина Кънчева в „ Регионален преглед на читалищно любителско творчество“- – НЧ “Св.св. Кирил и Методий 1882“ гр.Попово; - 1 участие, Лауреат II-ра степен.

  2.Участие в онлайн Литературен конкурс „Будители“ - с есе, разказ и стихотворение, организиран от НЧ“Будител-1927“ с. Баячево.-3 участия, две поощрителни награди.
- **В/Участия в изяви на Общината**: 3 изяви, 8 участника в: 1 награда и подаръци. Участие в:

  1.Общинско шествие за 24 май, 2023г.
  2.През Пролетния панаир Кулинарна изложба“Да се хванем за зелено“-представени от читалището:
  а/.Най-добра спаначена торта с ягоди и
  б/ спаначени мушмулки- 1 награда и подаръци.- 08.05.2023г.
  3.Участие в Благотворителен базар на изкуствата-30.09.2023г. –с 2 вокални изпълнения на Кристина Кънчева.
  4.Кулинарна изложба „Сармички за всички“ - представени от читалището:
  а/.зелеви сарми с кълцана кайма , **б**/.постни лозови сарми със спанак и гъби. Участие в томбола и награди 2 бр.на 20.12.2023г.

Продължаваме създадената традиция за организиране на дарителска кампания с цел развиване и обогатяване на модерна материално-техническа база.Организирани бяха благотворителни Базар-изложби “Направи добро!“ с цел набиране на средства и много културни мероприятия от които набрахме дарителски средства.Те са: Набиране на финансови средства от културни мероприятия, като и от Кулинарни конкурси:

1.Кулинарното състезание със Звездев „Да се хванем за зелено“-в Търговище, 08.05.2923г.
2. Кулинарната изложба „Ястия с риба“ в с. Лиляк,на 06.12.2023г.
3. Изложбата с конкурсен характер зеленчуци“Моята градина-дар за моето семейство“ -01.08.2023г. Освен това набираме средства и от:
4. Продажбата на издадената книга „Моето читалище: Сборник със стихотворения“,2023г., посветена на 120г. от създаването на читалището.

5. Продажба на книги от местни автори: Станка Миланова и Цветанка Цанева- писател и художник приходите са за читалището и от продажба на картините й и др.

6.Откриване на заложбите на всяко дете и възрастен с цел насочване на развитието му в област, в която ще изявяват най-добре своя потенциал.Стимулиране и подпомагане на новооткритите таланти.

7. С цел повишаване на квалификацията и уменията на кадрите в читалището за работа в съвременните условия, същите участват в месечни сбирки и обучения.

IV. Поддържане на материалната база на читалището

1.Читалищното настоятелство през изтеклата 2023г. поддържа наличната материална база, като извърши ремонтни дейности на **Сграден фонд-Ремонти:**

Външен: Покрив подмяна на ламарина и улуци на централна част на покрива югозападно, след бурята на 26.07.2023г.Община Търговище ни преведе допълнителна целева субсидия, за да предотвратим проблемите по надигнатия покрив и течовете появили се след това.
Вътрешен: на голяма зала /кинозала/- тавана и една гримьорна.

Освен това се извърши подмяна на дограма PVC, само прозорци в голяма зала на втори етаж.
За осветлението на сградата се извърши: демонтиране на стари изгорели лампи подмяна с луминисцентни и енегоспестяващи лампи и демонтаж и монтаж на щори в административната част на читалището.

2.Читалището участва в проекти самостоятелно или с партньори , с цел набавяне на нова литература и в помощ на облагородяването пред и около читалищната сграда на Фонд за подкрепа на местни инициативи - Търговище“ ,Читалищният проект е: „Облагородяване на екстериора пред и около читалището“,2023г.

V. Организационна дейност.

1. Читалищното настоятелство има 11 заседания през 2023г. , обсъждани въпроси са за: СМР, Финансов отчет, ГФО и други финансови и организационни въпроси. Разгледани са въпроси за обзавеждане и закупуване пердета за коридора на втория етаж, за подмяна на щорите в административната част , за демонтаж и монтаж на PVC, организиране на културни мероприятия посветени на 120 години на читалището и други.
ЗАБЕЛЕЖКА: Културните прояви през 2023г. по Годишния културен календар са представени по-горе по направления.

Председател:
/Румяна Иванова/